

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2017. gada 22. marts

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

291. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Dambis, I.Purmale, J.Zilgalvis, V.Brūzis, I.Tapiņa, D.Baltiņa, A.Lapiņš;
Projektu pārstāvji:
G.Stabulnieks, E.Beernaerts, M.Valters – projekts Dzirnavu ielā 59;
D.Gasuls, J.Ābrams – projekts Lāčplēša ielā 99/101;
S.Lesiņa – detālplānojums Radio iela 1/1a;
A.Rieba, J.Zandersons, U.Mazais – projekts K.Barona ielā 57.
Sēdē piedalās:
U.Bratuškins
A.Kušķis

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 291. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina sēdes darba kārtību.

2.

Padomes 292.sēde

Nākamā sēde noteikta 2017. gada 5. aprīlī plkst. 14:00.

3.

Ēkas lit.001, lit.002 pārbūve Dzirnavu ielā 59, Rīgā; Iesniedzējs: VKPAI

Ziņo: K.Kukaine informē par iesniegumu. Risinājums paredz saglabāt esošās ēkas, bet plānotie jaunievedumi rada diskusijas.

Projektētāji informē par risinājumu: Galvenais jaunievedums ir balkons, kas atkārtojas katrā līmenī. Pārsegts pagalms ar stiklotu jumtu. Jumta līmenī plānoti ekskluzīvi viesnīcas numuriņi.

Īpašnieks informē par projektu – ēkā plānotas gan izklaides funkcijas, gan viesnīca, gan arī telpas mākslas izpausmēm.

V.Brūzis uzdod jautājumu par konstrukciju risinājumu, ņemot vērā, ka esošā ēka ir koka.

Projektētājs informē, ka risinājums ar konstrukciju stiprināšanu tiek risināts – ir iespējams veidot ar papildus balstiem.

A.Kronbergs: uzskatu, ka priekšlikums ir suģestējošs ar totālu pieeju un iespējams, ka Rīgā ir nepieciešama tāda vieta, kur šāda funkcija kvalitatīvā un attīstītā veidā parādās. Nesaskatu lielu trūkumu pilsētvidei, jo vēsturiskā ēka tiek saglabāta. Ja augšējā līmenī tiek veidots neitrāls būvapsjoms, risinājums var tikt atbalstīts. Dzirnavu ielā apbūve ir ļoti dažāda, ar ko šī iela ir īpaša.

I.Tapiņa: risinājums ir atbalstāms, īpaši ņemot vērā, ka tas ir veidots aktīvs un vienlaikus lakonisks. Varētu būt interesants risinājums pilsētā.

D.Baltiņa: iecere attīstīt vietu ir laba, kas var radīt jaunas kvalitatīvas izklaides vietu. Tomēr uzskatu, ka ar vizualizācijām tiek sniegts mērķis iespaids, rādot tās nakts laikā, nav priekšstats, kā tas izskatīsies dienā. Jumta risinājums ir pārspīlēts. Neliels paaugstinājums varētu tikt pieļauts, bet pārāk izteiktais jumts ir neraksturīgs Rīgai un nav nepieciešams. Fasādes Rīgai ir elegantas, pieklusinātas un dziļas, līdz ar to tik ļoti izgaismota fasāde rada pārāk lielu kiča elementu. Lielāku efektu var panākt saglabājot to elegantu un pieklusinātu, ieejot pagalmā ar lielāku izgaismojumu. Iebilstu pret fasādi un spilgto jumtu. Jumts nomāc apkārtējo telpu un vidi. Ēkām ir jāsadarbojas, nevis jānomāc viena otru. Ieteikums pārdomāt ēkas nosaukuma risinājumu, lai tas būtu pieklusinātāks un draudzīgāks apkārtnē.

J.Zilgalvis: pievienojos D.Baltiņas viedoklim. Nosaukums var būt mainīgs. Jumts ir neraksturīgs un pārāk spilgts apkārtējai videi, un blakus esošie kultūras pieminekļi nobāl uz tā fona.

U.Bratuškins: atbalstu paaugstinājumu ēkai, jo arī blakus esošās ēkas ir augstākas, kā arī tipogrāfijas tornis Dzirnāvu un Baznīcas ielu stūrī ir spēcīga dominante. Piekrītu, ka izteiksmīgā vizualizācija un video materiāls ir mulsinoši, jo dažādās vietās uzrāda dažādu uzbūves koncepciju, kur tā ir skatāma no publiskās ārtelpas. Dažos materiālos pamanāms, ka paredzēts intensīvs materiālu dalījums, kas varētu parādīties fasādes jumta detalizācijā, vienlaikus bija materiāls, kas apliecina, ka nebūs šāda dalījuma. Rezultātā var tikt iegūtas neproporcionāli lielas sienu un jumta plaknes, par kuru gala rezultātu šobrīd grūti spriest. Nav īsti skaidrs par konstrukcijas caurspīdīgumu, jo telpām nepieciešams izgaismojums, kas var ietekmēt ārējo izskatu. Iecere atbalstāma konceptuāli, bet pie detalizācijas vēl jāpiestrādā.

J.Dambis: radīta interesanta un drosmīga ideja. Jāapzinās, ka šāda risinājuma ietekme uz apkārtējo vidi būs ļoti aktīva. Pamatojoties uz filozofiju, kas iekļauta normatīvo aktu regulējumā par objektu iekļaušanos kopējā vidē, tad šajā gadījumā iekļaušanās ir diskutējama, jo pats objekts ir vērst uz sevi un paņem visu uzmanību uz sevi kā pašpietiekams, necenšoties iekļauties kultūrvidē. Līdz ar risinājumu šajā vietā tiek radīta jauna noskaņa, nevis saglabāta esošā. Risinājums kā precedents apliecina, ka tādu var risināt pilsēta vienā vietā, bet ņemot ka piemēru un risinot vairākās vietās, tas būtu graujoši Rīgas vēsturiskajam centram. No pieredzes citur pasaulē, pieļaujot akcentus un kaut ko izceļot un radot aktīvāku, nekā pārējām vietām, notiek daudz konsultācijas ar sabiedrību un apkārtējiem iedzīvotājiem. Koncepts un ideja ir laba, bet jāapzinās ietekmes mērogs un uzskatu, ka šāds projekts jāvērtē uzmanīgi no visiem aspektiem. Svarīgi panākt eleganci un detaļas, kas raksturīgas Rīgas vēsturiskajam centram, pretējā gadījumā ir drauds, ka Rīgas vēsturiskajā centrā ienāks sveša kultūra. Šis projekts ir liela atbildība, kur vēl ir daudz pārdomājamo lietu.

I.Purmale: ideja ir laba, un priekšlikums ir provokatīvs. Jābūt uzmanīgam par ēkas augšējo daļu, jo apjoms zaudē formu – nav skaidri, kas atrodas augšā, jo jumts nenolasās. Patīk ideja par vertikālo plakni kā ekrānu, kur var projicēties aktivitātes. Iekšpagalma attīstības idejas atbalstāmas.

V.Brūzis: ir bijušas vairākas būvniecības ieceres.

Pagalma apbūves rekonstrukcija pieļaujama, bet jāzaglabā fasādes vēsturiskais risinājums.

Reklāmas jautājumā ir konkrēti noteikumi, kas nosaka prasības. Atbalstu ideju par funkcijas paplašināšanu pagalmā, ievērtējot esošās ēkas mērogu tieši pret ielu un neejot ielas frontē ar aktīvo jumtu. Kļūdaini ir īstenot vēlmi veidot matemātiskus jumtus, ko pieļauj normatīvi. Konkrēto risinājumu neatbalstu.

A.Lapiņš: pozitīva ir ideja par pagalma risinājumu. Apjoma paaugstināšana ir pieļaujama. Stiklotā jumta plakne pret ielu kā liela izgaismota plakne nav atbalstāma. Projekcijas rada nervozu un ņirbošu iespaidu. Aicinu vairāk veidot šīs funkcijas uz iekšpagalmu.

D.Baltiņa: iebilstu pret jumta pārvēršanu par reklāmas laukumu vai projekcijas plakni.

J.Dambis: nav iesniegta jumta ainavas analīze, kas varētu ļaut lemt par ietekmi uz jumta ainavu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Risinājumam ir jāuzlabo jumta ainava, lai tas būtu pieļaujams.

A.Kronbergs apkopo viedokļus: Novērtējot vairākas pozitīvas iezīmes iesniegtajā risinājumā – projekts risināts kompleksi funkcijas attīstībai zemes gabalā ar pārliecinošu risinājumu, vienlaikus jumta izveides arhitektoniskā

un materiālā risinājuma iekļaušanās un pamatojums pilsētas vēsturiskajā vidē vērtēts neviennozīmīgi. Nepieciešams veikt jumta ainavas izvērtējumu, kas pamatotu jumta pārveidošanas ietekmi uz pilsētas jumtu ainavu. Aicināt iesniegt analīzi VKPAI izvērtēšanai. Risinājums pret publisko ārtelpu veidojams pieklusinātāks, kā arī ievērtējot sabiedrības viedokli.

Projektētājs informē, ka tiks sagatavota jumta ainavas analīze un jautājums tiks izskatīts Padomē atkārtoti pēc materiāla saņemšanas. Jautājuma izskatīšana tiek atlikta.

4.

Blakus esošu zemes vienību Lāčplēša ielā 99, Rīgā un Lāčplēša ielā 101, Rīgā apvienošanu; Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde.

Ziņo: V.Brūzis informē par iesniegumu.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt blakus esošu zemes vienību Lāčplēša ielā 99, Rīgā un Lāčplēša ielā 101, Rīgā apvienošanu.

Par – 8 – A.Kronbergs, J.Dambis, I.Purmale, J.Zilgalvis, V.Brūzis, I.Tapiņa, D.Baltiņa, A.Lapiņš;
Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: atbalstīt blakus esošu zemes vienību Lāčplēša ielā 99, Rīgā un Lāčplēša ielā 101, Rīgā apvienošanu.

5.

Atklātā arhitektūras ideju konkursa Kafējnīcas (ar īslaicīgas lietošanas būves statusu) Zirgu ielā 14, Rīgā rezultāti; Iesniedzējs: SIA "Stratēģiskās investīcijas"

Padome diskutē par konkursa būtību šajā teritorijā, kā arī projekta saikni kontekstā ar Līvu laukuma attīstību, kas skatāma kompleksi.

V.Brūzis informē par situāciju objektā – bijusi pagaidu būve kā vasaras kafējnīca. Pagaidu būves termiņš ir beidzies, īpašnieks vēlas, lai objekts turpinātu pastāvēt, tādēļ tika organizēts arhitektūras ideju konkurss.

Padome vienojas vērsties pie Rīgas domes institūcijām sniegt atbildi par plānotajām aktivitātēm Līvu laukuma teritorijā (saistībā ar atsevišķiem risinājumiem, kas var ietekmēt kopējo laukuma attīstību).

I.Tapiņa: Līvu laukuma attīstība ir skatāma kompleksi, taču privātipašniekam ir tiesības realizēt projektus savā teritorijā, neskatoties uz to, ka blakus teritorija ir pašvaldības īpašums.

U.Bratuškins: Padomes kompetencē ir izskatīt konkursa risinājumu. Ja ēka netraucē attīstības priekšlikumu pašvaldības teritorijā Līvu laukumā, iespējams, Padome var ierosināt, ka, tā kā šī ir pagaidu būve, tad jebkādas aktivitātes, kas notiktu Līvu laukuma sakārtošanai, būtu prioritāras attiecībā pret šī objekta pastāvēšanu.

J.Dambis: priekšlikums formāli pieņemt zināšanai konkursu, norādot uz neloģisku praksi arhitektūras ideju konkursu organizēšanā Rīgas vēsturiskajā centrā. Fakts, ka tiek organizēts konkurss pēc ēkas uzbūvēšanas, ir neloģisks.

Rīga vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums nosaka, ka jaunu ēku būvniecība Rīgas vēsturiskajā centrā pieļaujama pēc atklātos arhitektūras konkursos iegūtiem projektiem. Šajā gadījumā runa ir par būvi. Līdz ar to likuma norma ir interpretēta neprecīzi, jo, ja tulkotu pēc būtības, konkurss nebūtu jāorganizē. Būvēm konkursa organizēšana likumā nav noteikta.

Padome balso par lēmumu: Padome konstatē, ka ir noticis arhitektūras ideju konkurss, norādot, ka šajā konkrētajā gadījumā konkursa organizēšana ir bijusi neloģiska.

Par – 5 – I.Purmale, J.Dambis, J.Zilgalvis, V.Brūzis, A.Kronbergs;
Pret – 0;

Atturas – 3 – D.Baltiņa, A.Lapiņš, I.Tapiņa.

Padomes lēmums: Padome konstatē, ka ir noticis arhitektūras ideju konkurss, norādot, ka šajā konkrētajā gadījumā konkursa organizēšana ir bijusi neloģiska.

A.Lapiņš: uzskatu, ka konkursa organizēšana esošai būvei ir neloģiska, tādēļ šāds jautājums nebūtu izskatāms Padomē.

I.Tapiņa: Šis iesniegums atkārtoti pierāda, ka nav līdz galam atrunāta konkursa vērtēšanas kārtība, tajā skaitā Padomes kompetence.

J.Dambis informē par Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma grozījumu virzību.

6.

Dzīvojamās, tirdzniecības un pakalpojumu ēkas jaunbūves K.Barona ielā 57 būvprojekts minimālā sastāvā; iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde

Ziņo: V.Brūzis informē par iesniegumu. Izskatāmais jautājums par konkursa risinājumu no 2008. gada – vai nepieciešams organizēt jaunu konkursu, turpinot attīstīt risinājumu.

Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumu 7.1.2.punkts nosaka: projektējot jaunu apbūvi starp kultūrvēsturiski unikālām, ļoti vērtīgām un vērtīgām ēkām, tās augstums katrā konkrētā gadījumā nosakāms pēc ielas ainavas telpiskās analīzes, pilsētvidē saglabājot vēsturiskās apbūves mērogu un tradicionālo ielu un laukumu telpas ainavu. Augstumu saskaņo Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija un Rīgas pilsētas būvvalde, bet tas nedrīkst pārsniegt augstāko blakus esošo ēku vairāk, kā par vienu stāvu un teritorijas plānojumā noteikto maksimālo ēkas augstumu.

J.Dambis informē par Padomes 106.sēdes lēmumu: Padomes 106. sēdes protokolā jau minētas šaubas par ēkas augstumu, kas šobrīd nav mainījušās. Projekta izstrādātāji ir aicināti iesniegt papildus materiālu, kas netika iesniegts. Ņemot vērā, ka konkursa rezultāti netika apstiprināti jau pirms deviņiem gadiem, jo risinājums nav bijis pārliecinošs, tādēļ nepieciešams jauns konkurss un risinājums.

V.Brūzis, I.Tapiņa, D.Baltiņa: ņemot vērā, ka pagājuši deviņi gadi, nepieciešams organizēt jaunu konkursu.

Projekta pārstāvis informē par vēlmi turpināt jau izstrādātu projektu, kurā ir ieguldīts darbs un rasts konkrēts risinājums, uz kura pamata varētu turpināt attīstīt projektu.

Padome balso par lēmumu: ņemot vērā, ka 2008. gadā organizētā konkursa rezultāti jaunbūvei K.Barona ielā 57 nav pozitīvi apstiprināti un bijis lūgums iesniegt papildus analīzi, kas nav izdarīts, Padome uzskata, ka nepieciešams organizēt jaunu konkursu par arhitektūras ideju.

Par – 7 - I.Purmale, J.Dambis, J.Zilgalvis, A.Kronbergs, D.Baltiņa, A.Lapiņš, I.Tapiņa;
Pret – 0;
Atturas – 1 – V.Brūzis.

Padomes lēmums: ņemot vērā, ka 2008. gadā organizētā konkursa rezultāti jaunbūvei K.Barona ielā 57 nav pozitīvi apstiprināti un bijis lūgums iesniegt papildus analīzi, kas nav izdarīts, Padome uzskata, ka nepieciešams organizēt jaunu konkursu par arhitektūras ideju.

7.

Detālpilnojumā izstrādes uzsākšana teritorijai Rīgā, Radio ielā 1 (kadastra apzīmējums 0100 005 0037); iesniedzējs: "Grupa 93"

Ziņo: S.Lesiņa informē par iesniegumu.

J.Dambis uzdod jautājumu par kanāla pretējā krasta attīstību, kas iziet ārpus objekta robežām, bet nepieciešams sakārtot plānošanas dokumentāciju. Nepieciešams aplūkot arī kuģošanas iespējas kanālā un

pieturvietas, tādējādi ietverot plašāku teritorijas problemātiku.

U.Brautškins norāda uz nepieciešamību sakārtot arī pazemes būves attīstības iespējas.

V.Brūzis norāda par iespēju atjaunot radio torni, kas atrisinātu virkni problēmu, kas saistītas ar atsevišķu antenu izvietojumu uz ēkām Rīgas vēsturiskajā centrā.

Padome rosina detālplānojumā risināt laivu kustības un piestātnes jautājumus, preses kiosku un citas saistītās funkcijas.

Padome pieņem zināšanai informāciju par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu un to atbalsta, ar nosacījumu, ja tiek risināta kompleksi problemātika zemesgabala ietvaros. Padome aicina Rīgas domes atbildīgās institūcijas iesaistīties detālplānojuma izstrādes procesā, ņemot vērā, ka teritorija ir pilsētas īpašums.

Sēdi slēdz plkst. 16:30

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Dambis

J.Asaris

I.Tapiņa

I.Purmale

J.Zilgalvis

V.Brūzis

A.Lapiņš

Sēdi protokolēja: A.Rupenheite